

Kreative Förderung kommunikativer Fertigkeiten

Gibt es einen Roten Faden?

-
-
- Zweckklausel + Lehrplanwerk (LK20)
 - → lokale Lehrpläne + Bewertung
 - → → Inhalt + Aktivitäten + Organisierung
 - → → → Unterricht
 - → → → → Lerngewinn

i praksis (filmbasierteres Ressourcenpaket)

W-Fragen zur Unterrichtsplanung

WAS?

Hauptbegriffe

Kreativität

Duden:

- schöpferische Kraft, kreatives Vermögen
- mit der sprachlichen Kompetenz verbundene Fähigkeit, neue, nie gehörte Sätze zu bilden und zu verstehen

Kommunikation

Duden:

- Verständigung untereinander; zwischenmenschlicher Verkehr besonders mithilfe von Sprache, Zeichen

Kommunikation

https://www.hiof.no/fss/leringsressurser/den-europeiske-sprakpermen/sprakp_6-12_10_bm.pdf

Hören

Sprechen

Lesen

Schreiben

An Gesprächen
teilnehmen

Zusammenhängend
sprechen

Kreativität

„Kreativität
ist
Intelligenz,
die Spaß hat“
Albert Einstein

W-Fragen zur Unterrichtsplanung

WARUM?

Fach – Vertiefung – Verständnis

LK06: «**Literacy**reform»

LK20 «**Wert**lift»

- Basisfertigkeiten

- Übergeordneter Teil
- Kernelemente

Kerncurriculum

Kreativitet

- utforskende og **kreativ** tenkning[...] kreves for å utvikle ny kunnskap
- lek [gir] muligheter til **kreativ** og meningsfylt læring
- **Kreative** og skapende evner bidrar til å berike samfunnet. Samarbeid inspirerer til nytenkning [...], slik at nye ideer kan omsettes til handling
- Ferdigheter er å beherske [...] prosedyrer for å utføre oppgaver eller løse problemer, og omfatter [...] motoriske, praktiske, kognitive, sosiale, **kreative** og språklige ferdigheter

Kommunikasjon

- Elever tenker, erfarer og lærer i samspill med andre gjennom læringsprosesser, **kommunikasjon** og samarbeid
- I det daglige arbeidet spiller [...] elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen. [...] lærerne [skal] fremme **kommunikasjon** og samarbeid [...].

Fachlehrplan

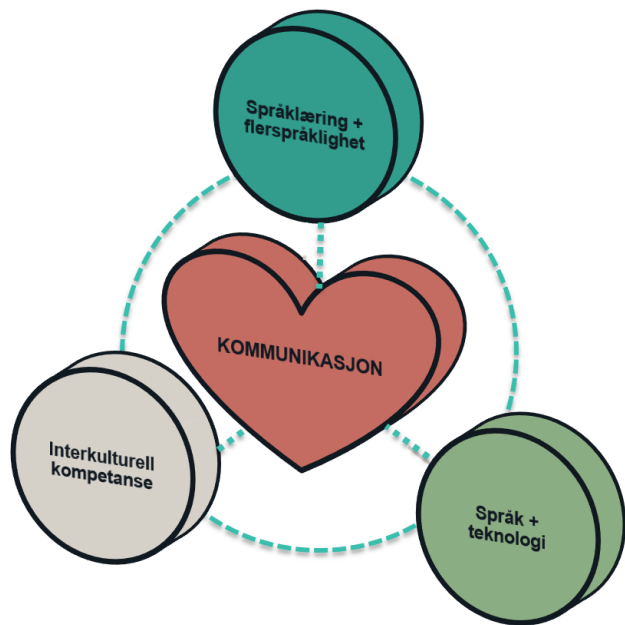
Kreativität

- Å utforske og utnytte faglig relevant språkteknologi [...] gir utvidede muligheter for **kreativ** og kritisk læring, bruk og forståelse av språk, **kommunikasjon** og interkulturell kompetanse
(Kjerneelementer. *Språk og teknologi*)
- Læreren skal legge til rette for at elevene kan utvikle leseferdigheter og **muntlige og skriftlige ferdigheter** gjennom å være **kreative** og prøve seg fram, alene og sammen med andre
(*Underveisvurdering*)

Kommunikation

- **kommunikasjon** [...] krever språkkunnskaper og kunnskap om andre kulturer og levesett
(*Om faget*)
- **Kommunikasjon** er selve hovedkjernen i faget. Å lære fremmedspråk handler om å forstå og bli forstått
(*Kjerneelementer. Kommunikasjon*)
- Muntlige ferdigheter [...] er å skape mening gjennom å lytte, snakke og samtale i ulike **kommunikasjonssituasjoner**
(GRF muntlig)
- Å kunne skrive i fremmedspråk er å skape ulike typer tekster som **kommuniserer** et innhold
(GRF skriving)

Kompetenzziele (Niveau I)

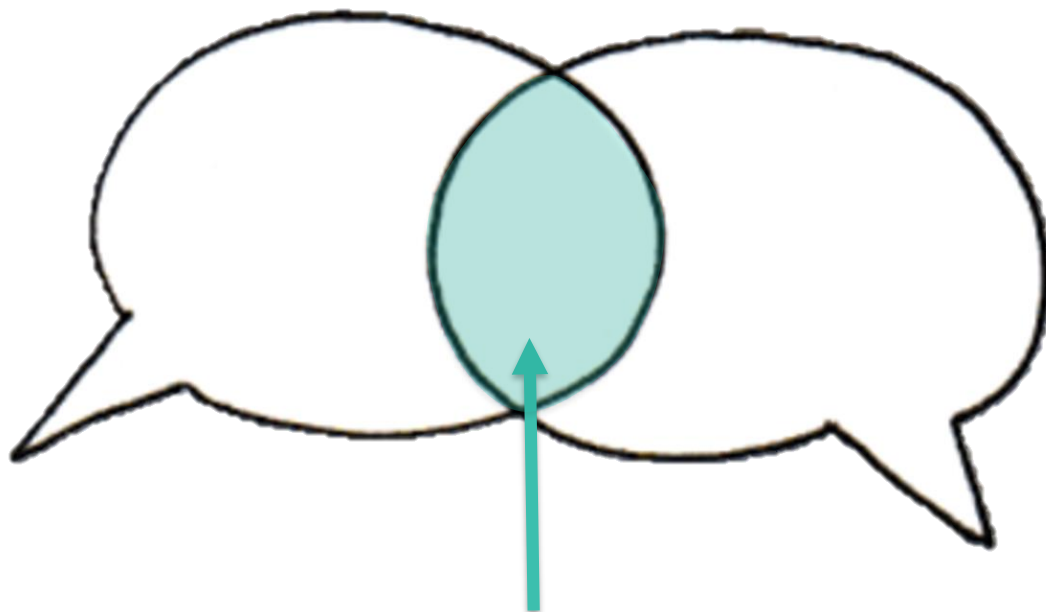

- lytte til og forstå enkel og tydelig tale om personlige og dagligdagse emner
- delta i enkle samtaler i dagligdagse situasjoner om aktiviteter og kjente emner
- muntlig fortelle om dagligliv og opplevelser og uttrykke meninger, også spontant
- lese og forstå tilpassede og enklere autentiske tekster om personlige og dagligdagse emner
- skrive enkle tekster om dagligliv og opplevelser som forteller, beskriver og informerer, med og uten hjelpemidler
- bruke enkle språklige strukturer, regler for uttale og rettskriving og språkets offisielle alfabet eller tegn for å kommunisere på en situasjonstilpasset måte
- bruke relevante lærings- og kommunikasjonsstrategier, digitale ressurser og erfaringer fra tidligere språklæring i læringsprosessen
- utforske og beskrive levemåter, tradisjoner og geografi i områder der språket snakkes, og se sammenhenger med egen bakgrunn
- utforske og beskrive kunstneriske og kulturelle uttrykk fra områder der språket snakkes, og gi uttrykk for egne opplevelser

W-Fragen zur Unterrichtsplanung

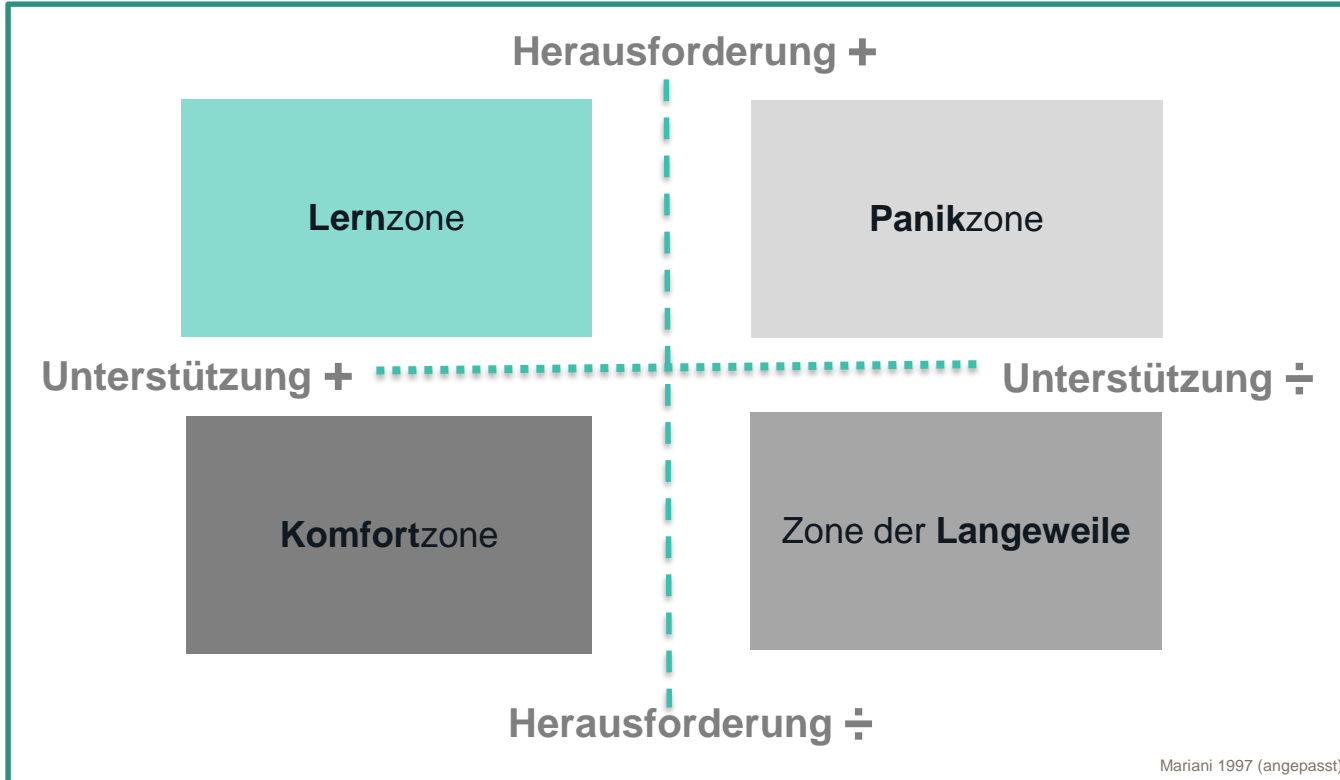
WER?

Rollen

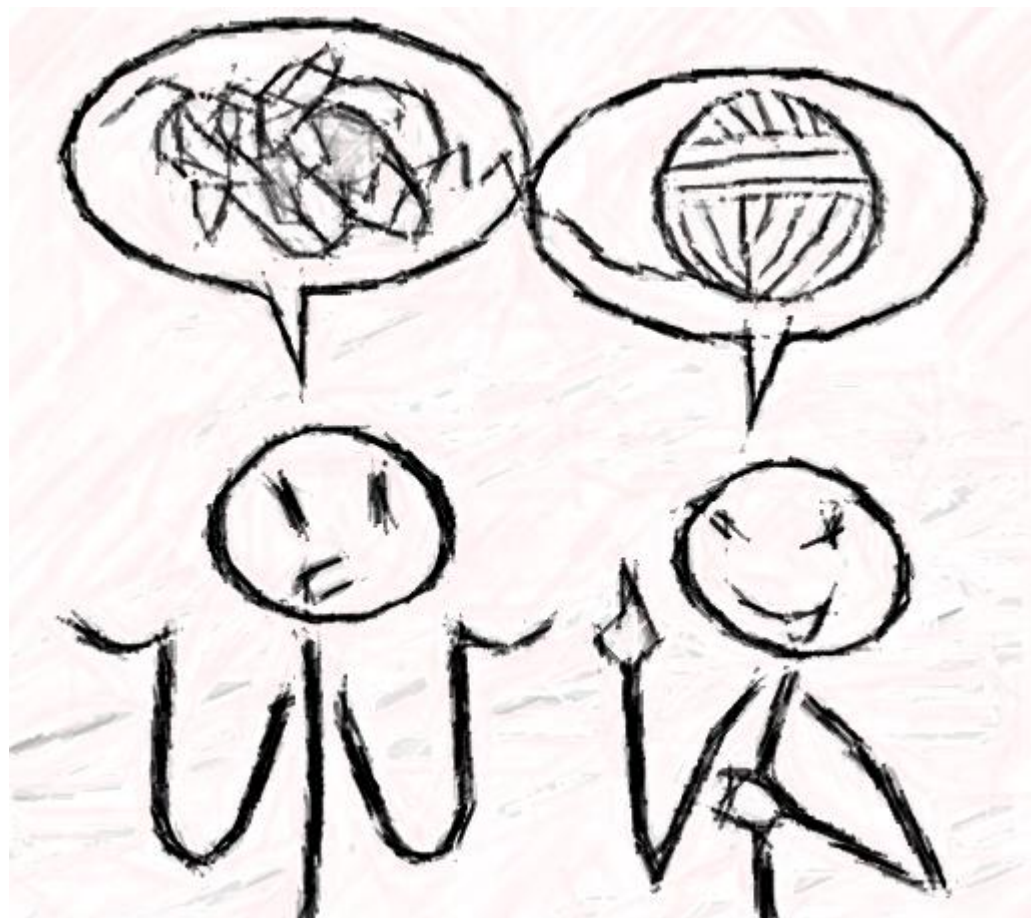
Das **GUTE** Zeug!

Lehr-/Lernzonen

i praksis (filmbasierteres Ressourcenpaket)

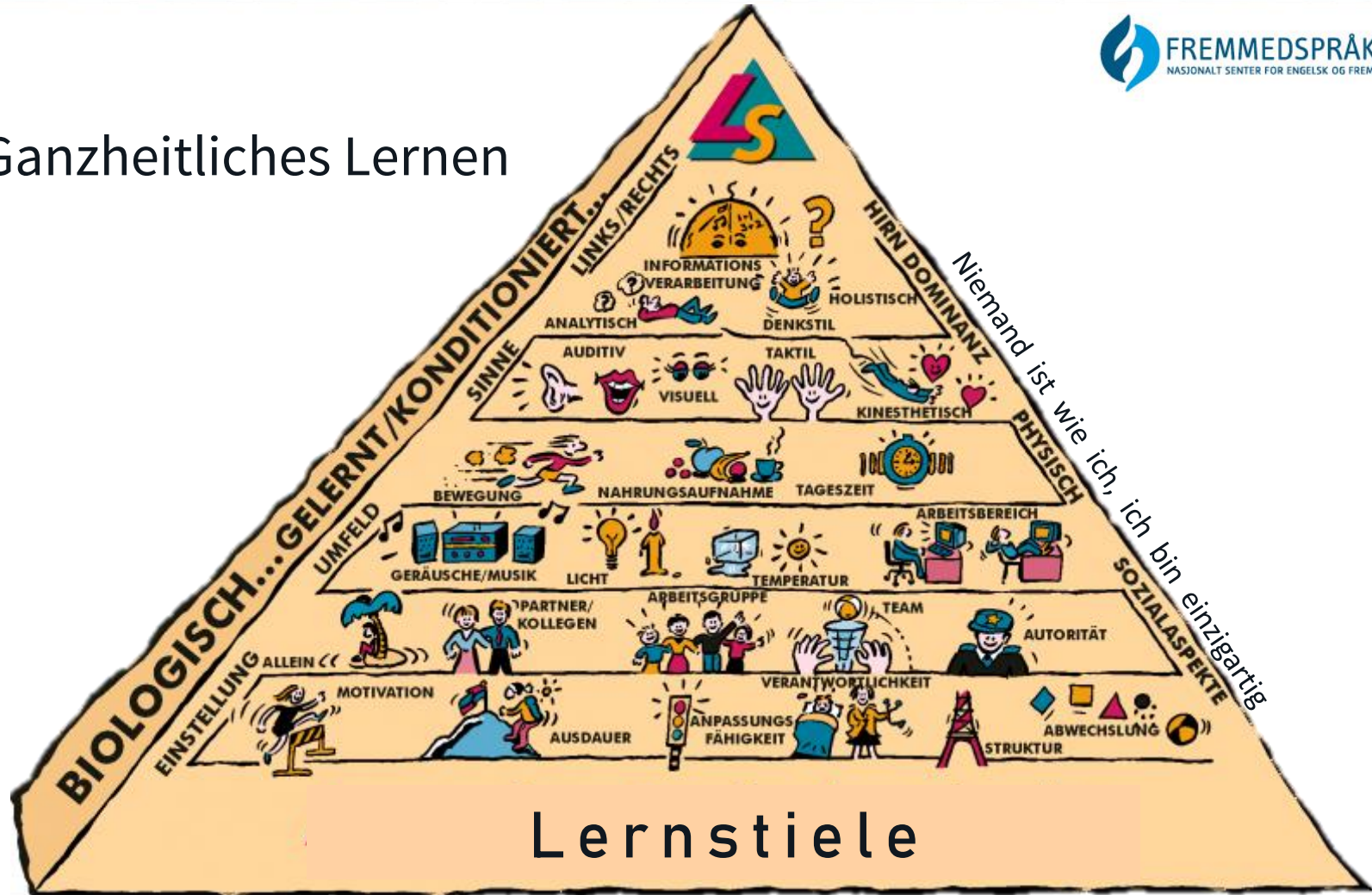

W-Fragen zur Unterrichtsplanung

WELCHER? (Ansatz)

Ganzheitliches Lernen

Sichtbares Lehren & lernen

Det fremmer læring når det vektlegges og arbeides systematisk med at...

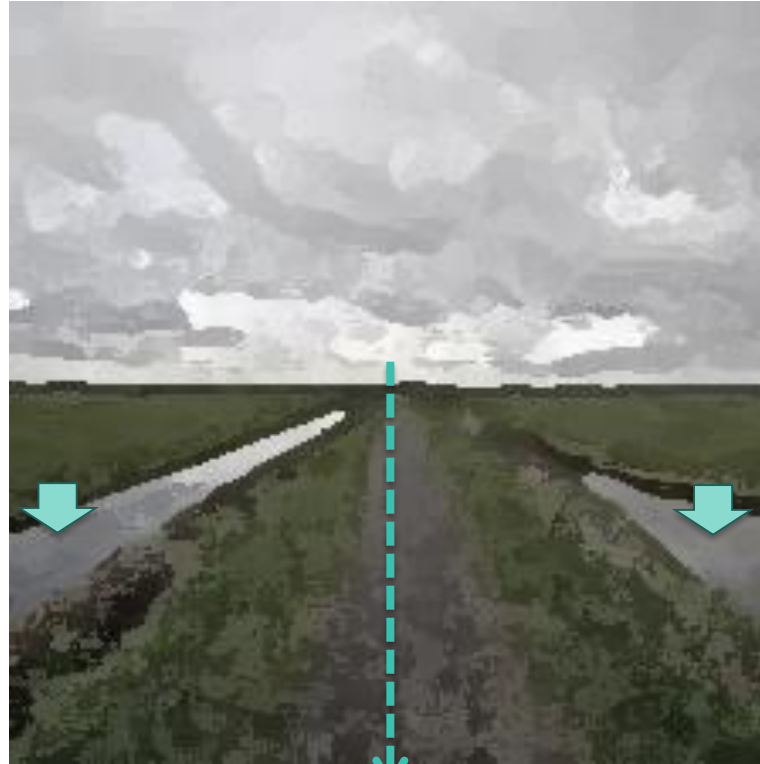
- elevene deltar aktivt i og forstår læringsprosesser
- elevene deltar i kommunikasjon og samarbeid
- elevene får utvikle dybdeforståelse og hjelp til å se sammenhenger
- elevene får utfordringer som gjør at de strekker seg
- elever og lærere er orientert mot mål og progresjon i læringen
- læringsmiljøet tar hensyn til relasjoner, motivasjon og følelser

NOU 2014: 7 Elevenes læring i fremtidens skole— Et kunnskapsgrunnlag

«Fallgruben»

Der kognitive
"Graben"

Der "Aktivitätsgraben"

Der "goldene Mittelweg"

Man lernt nicht nur mit dem **Kopf**, sondern auch mit **Herz, Hand** und **Fuß**

W-Fragen zur Unterrichtsplanung

WIE?

Der Leseplaner

LESEPLANLEGGJAREN LESEPRAKSISAR: - fleire lesepraksisar på www.lesesenteret.no

<h2>MÅL</h2> <p>Eleven si læring: kunnskap forståing ferdigheit</p>	<h2>FØR</h2> <p>Brainstorming «Fleip eller fakta» Rekvisittar Film / bilete / musikk «Grubletekning» Samtal i par og del Praktiske øvingar</p>	<h2>UNDER</h2> <p>Arbeid med ord og omgrep Tenkeskriving Stilla spørsmål Oppsummera Organisera kunnskapen Les og sei noko</p>	<h2>ETTER</h2> <p>Vurdering av elevane sin kompetanse, eksempelvis gjennom:</p> <p>Dialogkafé Skriftleg prøve Digital fotofortelling Skriva fagrelevant tekst Munnleg framføring / samtale Laga produkt</p>
---	--	---	---

LESEPLANLEGGJAREN FOR LÆRAREN

<h2>Mål</h2> <p>Er måla for lesinga knytt til Kunnskapsløftet –</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrete kompetansemål? • lesing som grunnleggjande ferdigheit? • den generelle delen av Kunnskapsløftet? <p>Er det samanheng mellom tekstval, arbeidsmåtar og vurdering? På kva måte er undervisninga forankra i teoriar om leseopplæring?</p>	<h2>Etter lesing</h2> <p>Korleis skal elevane få visa kva dei har lært?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munnleg, skriftleg eller produkt? • Aleine, par eller i gruppe? <p>Kva stillas må du byggja for at elevane skal visa kompetansane sine? Har elevane vore delaktige i utforminga av vurderingskriteria? Når, på kva måte og korleis skal dei få tilbakemelding?</p>	<h2>Under lesing</h2> <p>Korleis legg du til rette for at elevane skal forstå det dei les?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennom bestemte lesebestillingar? • Gjennom ulike lesestrategiar? • Gjennom arbeid med bestemte ord og omgrep? <p><small>Lesesenteret Fleire eksemplar av «Leseplanleggjaren» kan bestillast på post@lesesenteret.no</small></p>	<h2>Før lesing</h2> <p>Korleis legg du til rette for at elevane kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vera motiverte og engasjerte? • bli utfordra? • aktivera erfaringar og/eller byggja bakgrunnskunnskapar? • orientera seg i teksten? • sjå kunnskapane dei skal tileigna inn i ein større samanheng? <p><small>www.uis.no</small></p>
---	---	---	---

Methodenhefte des Fremdsprachenzentrums

AKTIVITETER FØR LESINGEN	
Guide til leseaktiviteter	4
Sannsynlighetsvurdering	4
<u>Bildestøttet førlesning med påfølgende spørsmålsrunde</u>	5
Litterær lanseringstest – tekstintroduksjon gjennom tekstutdrag	6
Ordsdy	6
Puslebrikker blir til ord	8
Markering av nøkkelbegreper	8
Samvittighetsalen	9
AKTIVITETER UNDER LESINGEN	
Dele- og stjelerunde	10
Les, husk og tegn!	10
Mumlememorering	11
<u>Leserollekort</u>	11
Litteraturslag	12
De fire lesehjelperne – felleslesing med resiprok metode	12
Klippedikt	13
Å lese instruksjoner/gjennomføre eksperimenter	13
Lesestafett	14
En hel bok på én dag!	14
Tidslinje	15
Lytt etter ditt ord!	15
Ord representert ved bilder	15
Dikt for to stemmer	15
Leseteater	15
Luketekster – 2 leseord inn i en sammenheng	15
AKTIVITETER ETTER LESINGEN	
Vise leseforståelse gjennom loop-aktivitet	15
“Smultringen” – indre og ytre sirkel	15
Leselogg	15
Visuell tekstanalyse	15
Biografiske dikt	15
Gjenfortelling med stikkordstøtte	15
Vennediagram – læring gjennom sammenligning	15
Hørespill	15
Finn én som kan svare!	15
Karakterintervju	15
Vis deg! (Showdown!)	15
Referanser og ressurser til videre lesing	15

Schreibprozesse

Bygge kunnskap

- Idémyldre og diskutere emnet som elevene skal skrive om for å aktivere og utvide elevenes bakgrunnskunnskap.
- Arbeide med begreper knyttet til tema.
- Vurdering for læring: læreren observerer elevdeltakelsen og gir eksplisitt tilbakemelding.

Dekonstruere modelltekst

- Undersøke en modelltekst som tematisk og formmessig ligner teksten.
- Diskutere formål og mottaker for modellteksten.
- Plukke teksten fra hverandre i mindre deler og samtale om tekststruktur og språklige kjennetegn.
- Vurdering for læring: lærer og elever utarbeider i fellesskap vurderingskriterier for skriveoppgaven.

Skrive individuelt

- Elevene arbeider selvstendig med å planlegge, skrive utkast og revidere teksten sin.
- Vurdering for læring: læreren gir tilbakemeldinger på elevenes arbeid underveis i hele skriveprosessen.

Konstruere tekst i fellesskap

- Lærer og elever skriver hele eller deler av en tekst i fellesskap.
- Tekstkonstruksjonen ledsages av en lærerstyrt samtale om de språklige og innholdsmessige valgene som tas underveis.
- Vurdering for læring: lærer og elever vurderer i fellesskap om teksten er i tråd med vurderingskriteriene for oppgaven.

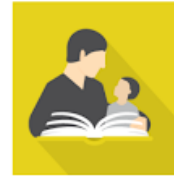
Lehr-/Lernzyklus

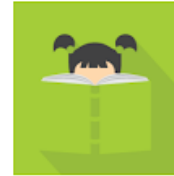
Thema: «Tier»

ET LØFT FOR LESING OG SKRIVING

Les mer

BARNEHAGE

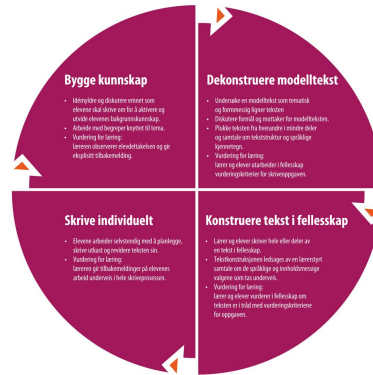
BARNETRINN

UNGDOMSTRINN

VIDEREGÅENDE

Bygge kunnskap

- Identifisere og diskutere emnet som elevene skal skrive om til årets og neste års skoleeksamen.
- Avdekkere hva begreper betyr for elevene.
- Vurdere forberedelse, lærestoffet og elevenes forståelse og gi tilbakemeldinger.

Skrive individuelt

- Elevene skriver selvstendig med i planlegging, utarbeidelse og redigering av teksten.
- Vurdere forberedelse, lærestoffet og elevenes arbeid og utarbeide tilbakemeldinger.

Dekonstruere modelltekst

- Undersøke en modelltekst som tematisk og formmessig type skrevet.
- Diskutere formell og innhold for modellteksten.
- Diskutere hvordan de kan bruke i emnet eller på skoleeksamen og skoleeksamen.
- Vurdere forberedelse, lærestoffet og elevenes forståelse og gi tilbakemeldinger.

Konstruere tekst i fellesskap

- Lære og elevene skriver teksten eller skrive en tekst i fellesskap.
- Diskutere hvordan de kan bruke i emnet eller på skoleeksamen og skoleeksamen.
- Vurdere forberedelse, lærestoffet og elevenes arbeid og utarbeide tilbakemeldinger.

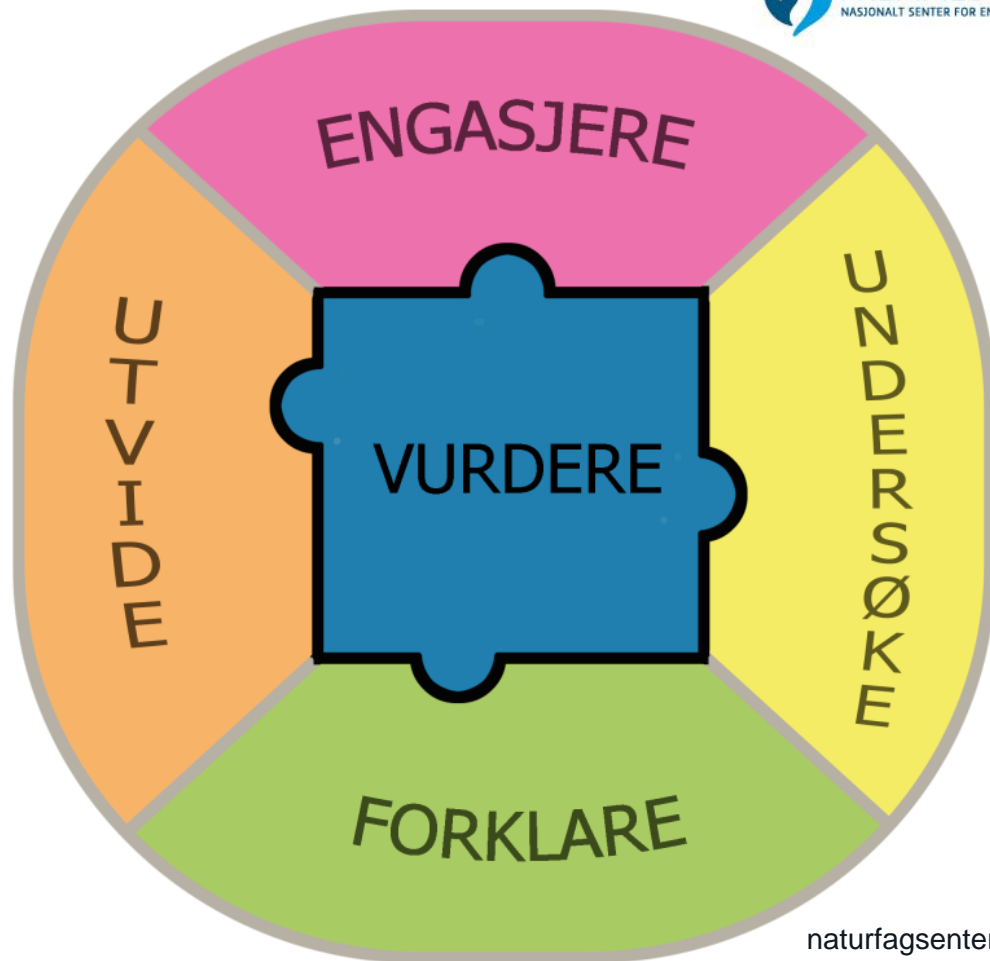
Thema: «Stadt»

<https://vimeo.com/366731070>

Das 5E-Modell

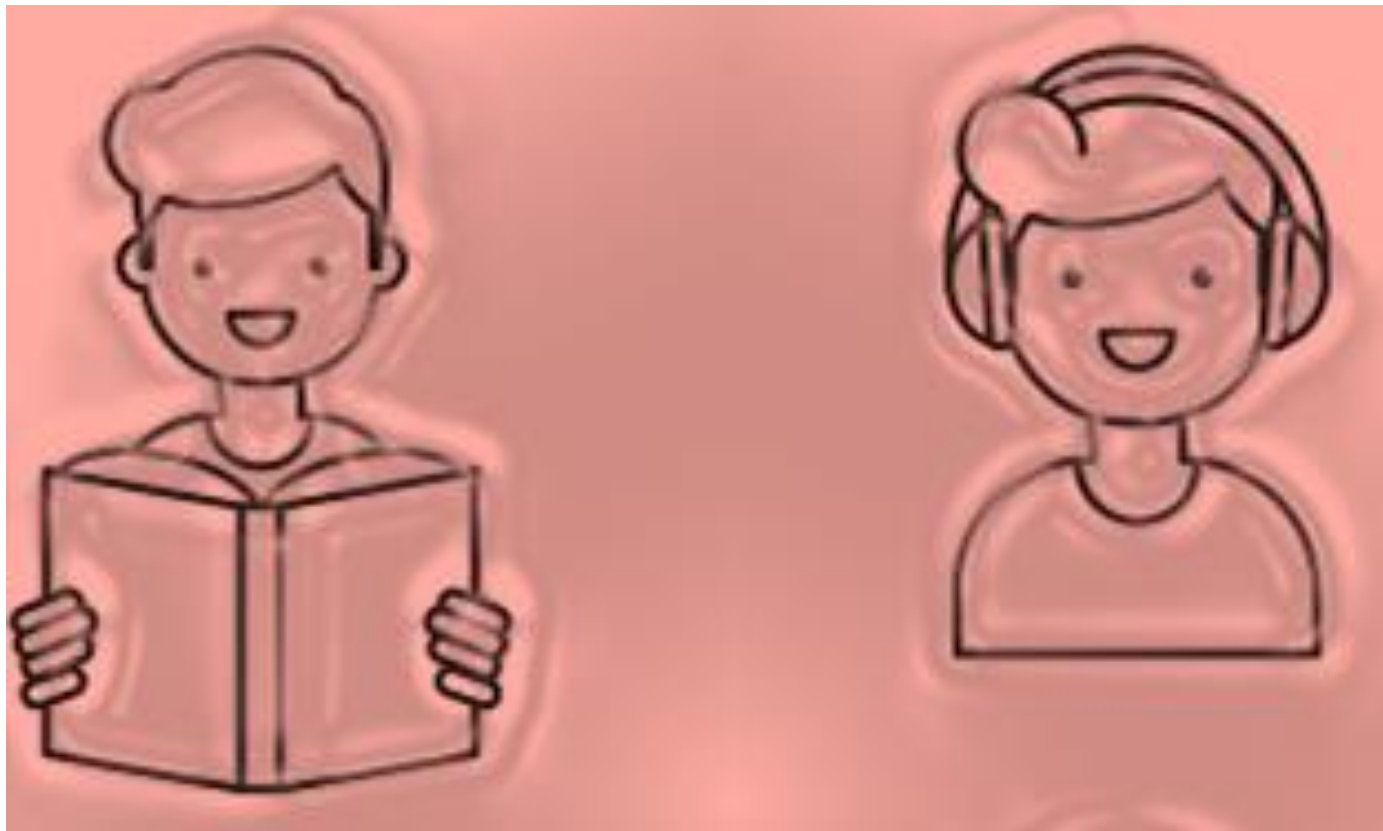
Nachhaltige Entwicklung

Wohin mit dem Abfall?

Rezeption

Loop

Antwort: Der Wolf frisst die Oma und Rotkäppchen

.....
Frage: Warum besucht Rotkäppchen Oma?

Antwort: Rotkäppchen macht einen Krankenbesuch bei Oma

.....
Frage: Wen trifft Rotkäppchen im Wald?

Antwort: Rotkäppchen trifft einen Wolf im Wald

.....
Frage: Was hat Rotkäppchen in ihrem Korb?

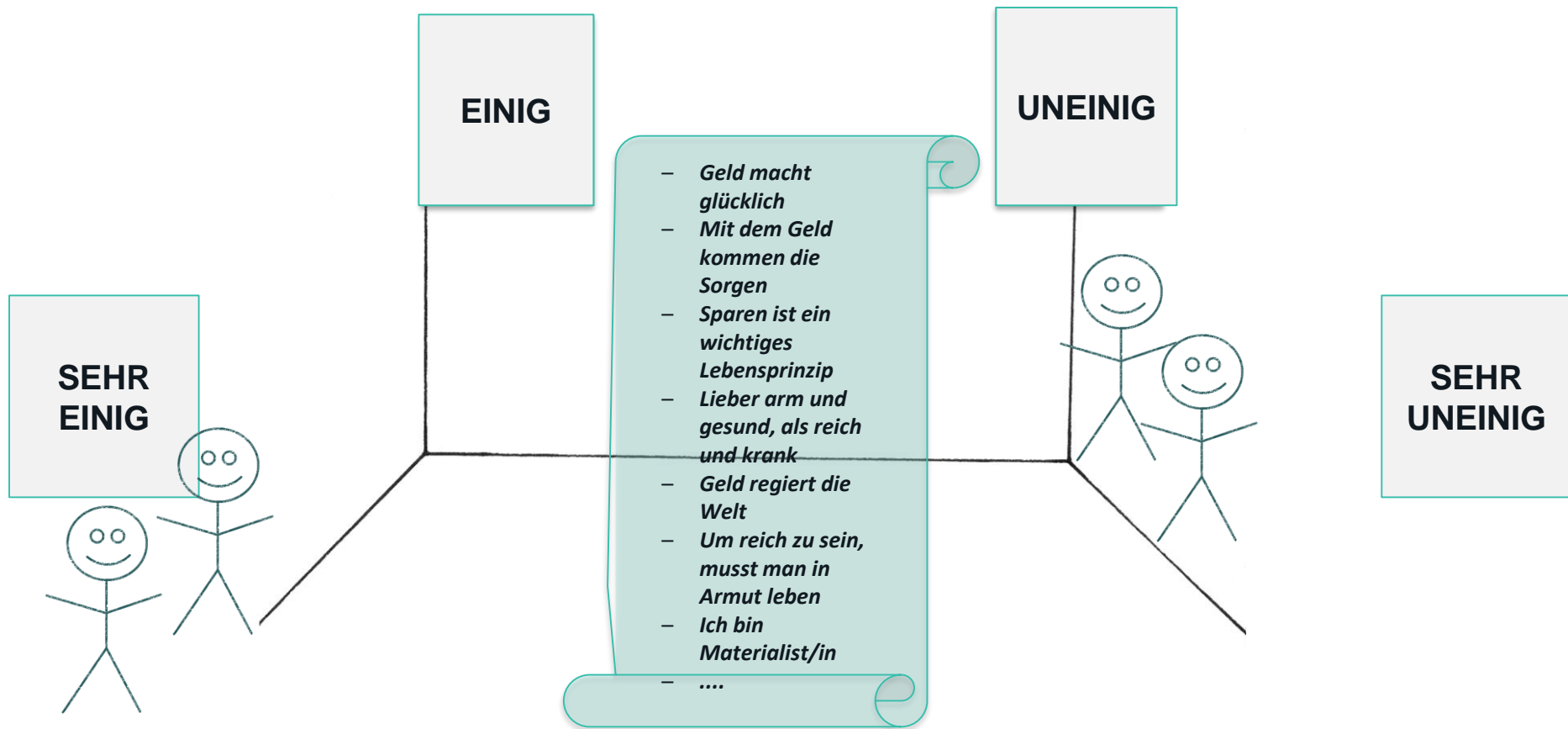
Antwort: Im Korb hat sie einen Kuchen und eine Flasche Wein

.....
Frage: Was passiert im Haus?

Laufdiktat

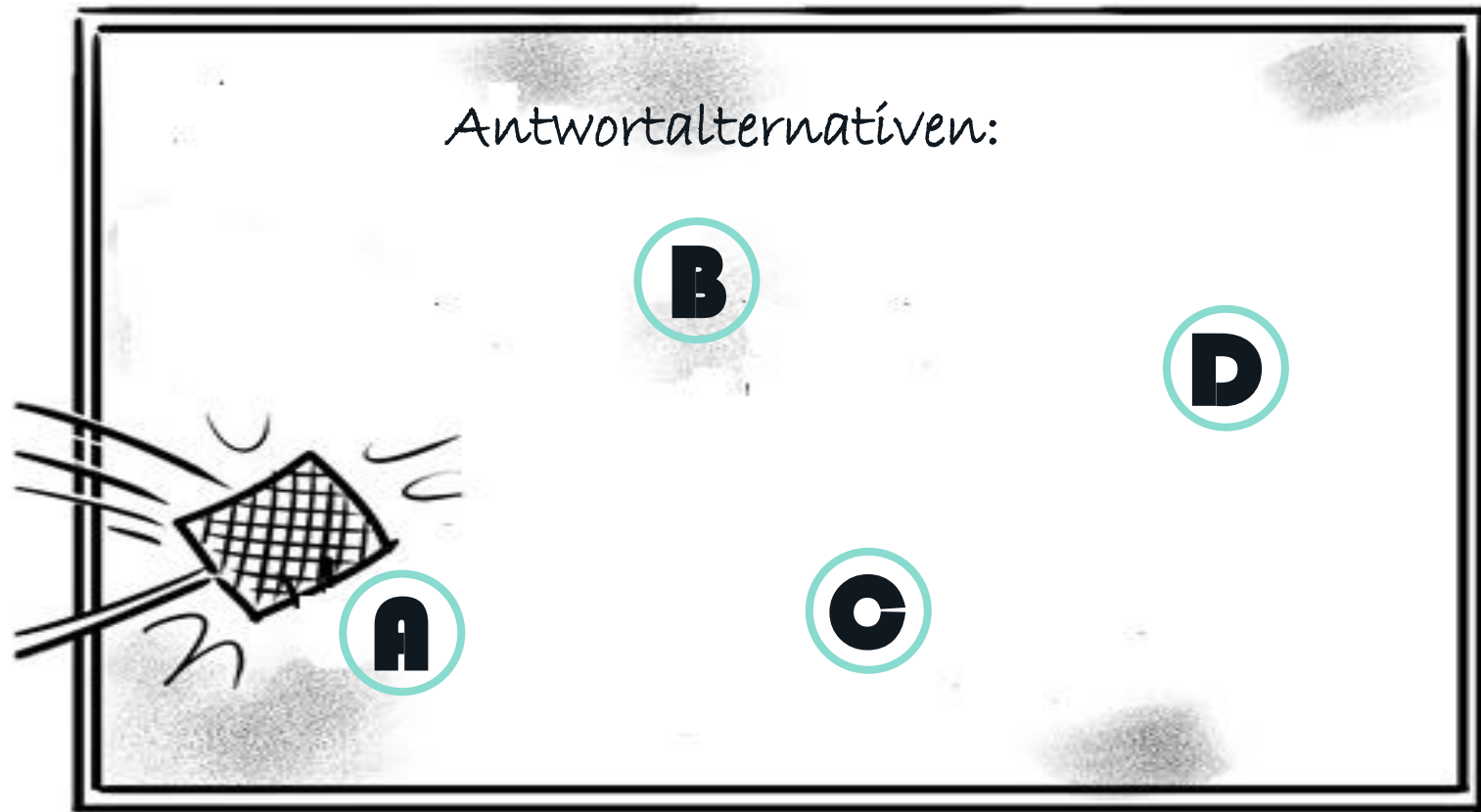
4 Ecken

Findejagd

Antwort-"Klatschen"

Wörterkategorien

Gå på ski

Fjell

Snø

Vinterdress

Lue

votter

Zeigt her!

Produktion

«Kofferpacken»

[Nähre Erläuterung](#)

Quiz und tausch

Wechseldialog

Schmeckt es?

A

das

Tallerken = der Teller (pl: Teller)
Gaffelen = die Gabel (pl: Gabel)
Kniven = der Messer (pl: Messer)
Glasset = das Glas (pl: Gläser)
Koppen = die Tasse (pl: Tassen)

Syltetøyet = die Marmelade
Osten = der Käse
Sukkeret = der Zucker
Melken = die Milch
Smøret = die Butter
Føøet = das Ei (pl: Eier)

Schmeckt es?

B

das

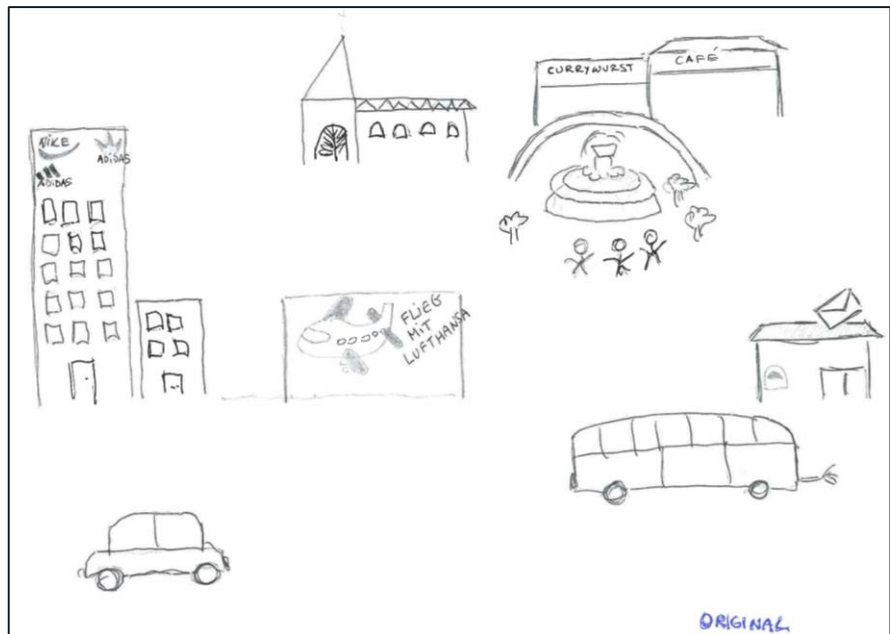
Tallerken = der Teller (pl: Teller)
Gaffelen = die Gabel (pl: Gabel)
Kniven = der Messer (pl: Messer)
Glasset = das Glas (pl: Gläser)
Koppen = die Tasse (pl: Tassen)

Syltetøyet = die Marmelade
Osten = der Käse
Sukkeret = der Zucker
Melken = die Milch
Smøret = die Butter
Føøet = das Ei (pl: Eier)

Zeichnendiktat

*Schülerbeispiel

«Verleumdungs»-Gespräch

Ziehharmonika-Text

*Schülerbeispiel

Zuerst will ich die Altstadt besuchen.
Dann will ich die Fußgängerzone besuchen.
Später will ich gut essen.
Anschließend muss ich einen Latte trinken

Eine Stadtrundfahrt (Vid bruk modale hjelpeverb)

→ begynn å brette her

Ich soll heute nach Berlin fahren

...

Ich will Siehst die Stadt

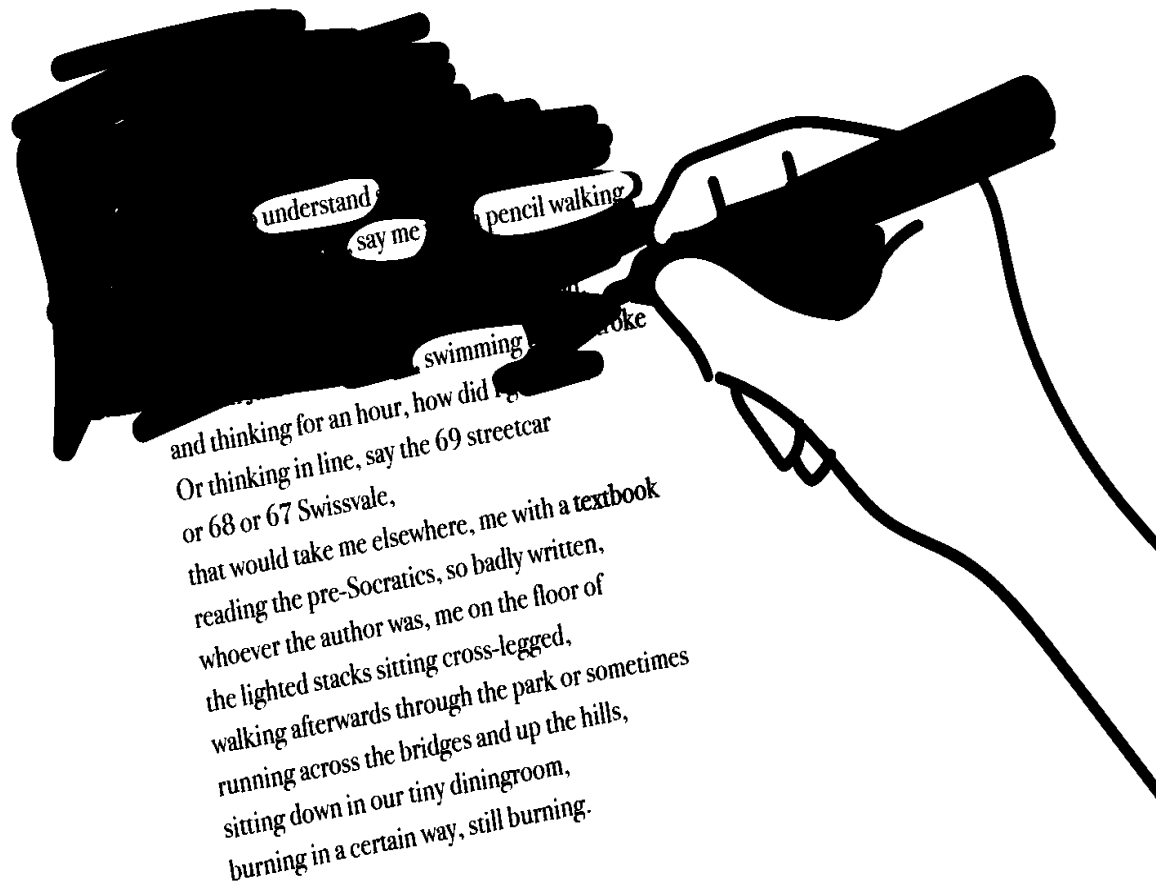
...

Ich Müss die Weihnachtsmärkte sehen

...

Können wir in der Stadt Radfahren?

Versteckte Verse

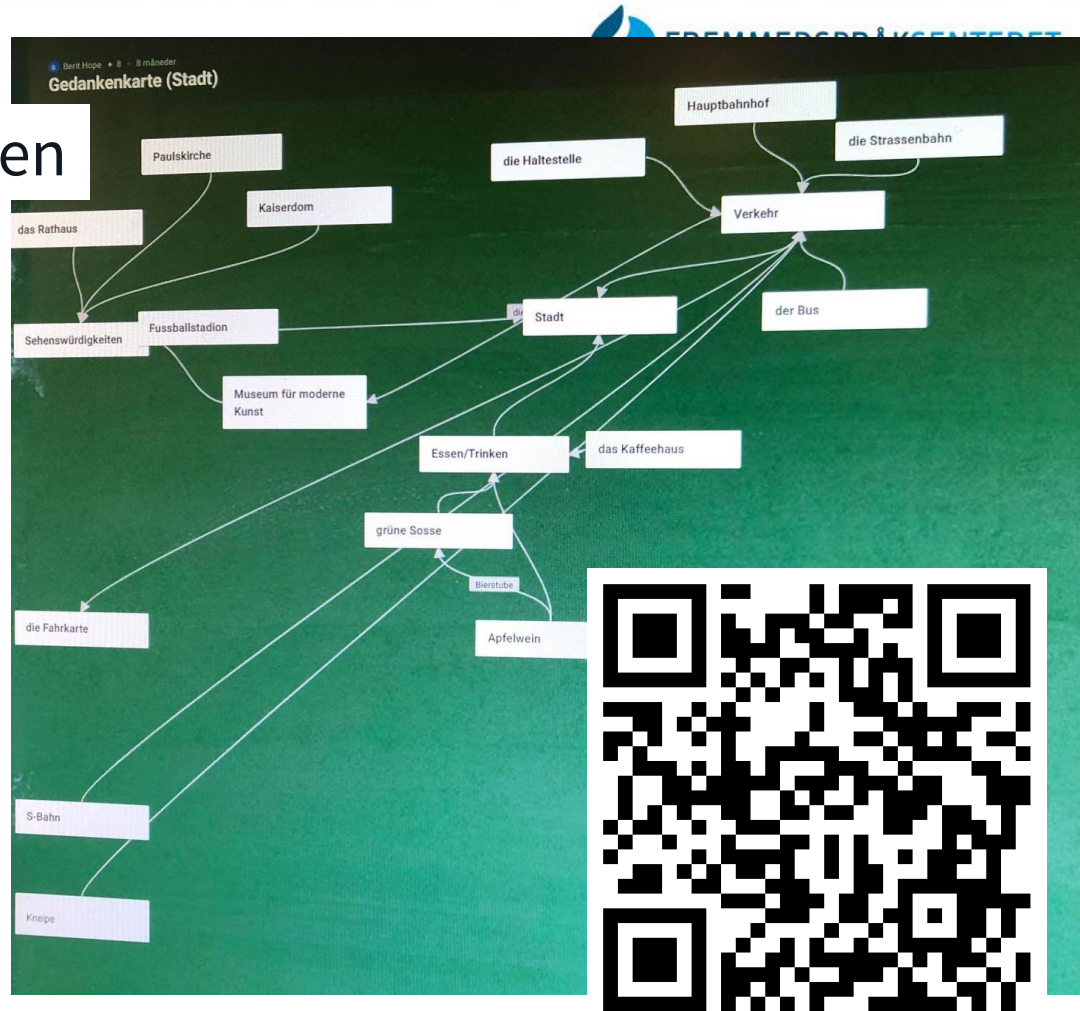
Digitale Fähigkeiten

(vgl. Kernelemente + Basisfertigkeiten)

Gemeinsames Mitschreiben

<https://padlet.com/berithopeblaa/ywdore64kpaw>

Digitale Bildergeschichten

- **Auditive** Elemente
- **Visuelle** Elemente
- **Verbale** Elemente
(mündlich/schriftlich)
- **Dynamische** Elemente

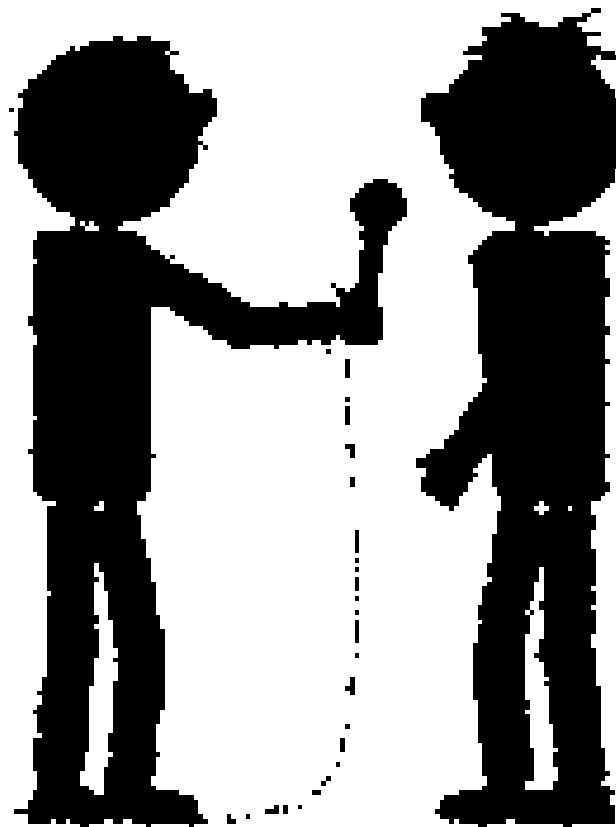
Skrivesenteret:

[Digitale fortellinger i språkfag](#)

[Digital fortelling i fremmedspråk](#)

Tonaufnahme

- Fragen zum Text:
- Strassenumfrage:
- Präsentation :
- Urlaub

Meinungsaustausch

- Woran erkennt man Unterrichtssituationen vertieften Lernens?

<https://padlet.com/berithbla/5uzixgdxri6fc5i7>

Ekstern Litteratur

METHODEN = «WEGE DES LERNENS»

Innhold

Kapittel 1 Om dybdelering

Hva er dybdelering?	7
Hvordan oppnår vi dybdelering?	8
Forskjellen mellom dybdelering og overflatelæring	9
Hvorfor er det viktig å arbeide med dybdelering?	10
Hvordan undervisning kan kortslutte dypere læring	10
Metakognitiv forståelse og selvregulering	11

Kapittel 2 Sammenhengen mellom kompetansebegrepet og dybdelering

Hva er kompetanse?	13
Hva betyr de ulike elementene i definisjonen av kompetanse?	14
Kunnskaper	14
Ferdigheter	14
Hva er sammenhengen mellom kompetansebegrepet og dybdelering?	15
Kompetanser for fremtiden	16
Ti kompetanser for fremtiden	16

Kapittel 3 Grunnleggende ferdigheter og nøkkelkompetanser

Nøkkelkompetanser i grunnleggende ferdigheter	19
Grunnleggende ferdigheter ut fra læreplanverket for Kunnskapsløftet	21
Hva er egentlig grunnleggende ferdigheter – hvordan blir det forstått?	23

Kapittel 4 Dybdelering gjennom samarbeidslæring

Hva er samarbeidslæring?	25
Hvorfor samarbeidslæring?	26
Fordeler med samarbeidslæring	26
Utfordringer ved samarbeidslæring	27
Hvordan legge opp til samarbeidslæring?	27
«Forklar gjennom samskriving»	28
Eksempel på samarbeidslæring – «Grubletegning»	29
Skrivestrategi og samarbeidslæring: «My mate's pet»	29

Kapittel 5 Dybdelering gjennom arbeid med selvregulering og læringsstrategier

Å lære å lære	35
Lærer og elevrolle i arbeid med selvregulering	36
Kunnskaper og forståelse om elevens læringsprosess	36
Læringsstrategier og selvregulering	37
Egenvurdering i undervisningsvurdering – til støtte for selvregulering	
Arbeid med læringsstrategier	39

Kapittel 6 Dybdelering gjennom arbeid med kritisk tenkning

Hva er kritisk tenkning?	43
Kildeevaluering	44
Sammenstilling	45
Kontekstualisering	45
Hva med de svakere leserne i arbeid med dybdelering?	46

Kapittel 7 Dybdelering gjennom metakognisjon

Metakognitive ferdigheter	49
Et undervisningsopplegg med dybdelering – «Leseprosjekt om ulv»	
Egenformulerte spørsmål	51
Valg av fagstoff	51
Førlesefasen	53
Lesefasen	55
Etterlesefasen	55
Eksempler på arbeid med dybdelering	56

Kapittel 8 Arbeid med dybdestrategier

Arbeid med kompetanse i og på tvers av fag	59
Arbeid med dybdestrategier i lesing	62

Litteratur

Nettsteder og bøker til «Et leseprosjekt om ulv»	71
--	----

Vertiefte Lernen: «det å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder. Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre»